

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

Cap. XV. Regula quædam valdè perfectè viuendi in quolibet statu &
officio, ex præcedentibus Tractatibus collecta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

Nullus indignus, vbi nullus permittetur esse nisi dignus. Vera pax ibi est, vbi nihil aduersi, nec à seipso, nec ab alio quisquam patietur.

PRÆMIUM virtutis erit ipse, qui virtutem dedit; ei que se ipsum, quo melius & maius nihil possit esse, promisit. Quid est enim aliud quod per Prophetam dixit: *Ero illorum Deus, & ipsi erunt mihi plebs*: nisi ego ero vnde laudentur: *ego* ero quæcunque ab hominibus honestè desiderantur, & vita, & salus, & victus, & copia, & gloria, & honor, & pax & omnia bona? sic enim & illud rectè intelligitur quod ait Apostolus, *visitabit Deus omnia in omnibus*. Ipse finis erit desideriorum nostrorum, qui sine fine videbitur, sine fastidio amabitur, sine fatigatione laudabitur, hæc omnia Sanctus Augustinus. Vt intelligant Principes, & Reipub. Christianæ Cives ipsorum diuitias ac thesauros in hac vita esse debere *virtutes*: prosperitatem verò & felicitatem *opera bona*. Et si DEVS huiusmodi calamitates temporales permittit, id facit, vt *merita* eorum crescant, & *virtutes* perficiantur, vt *fidelitas* probetur & *oratio* magis ferueat, & *fiducia* sublimior fiat, *patientia* exerceatur, & *perseuerantia* sit gloriolior, æternæque gloriæ *premiu* copiosius.

CAPVT XV.

REGVLA QVÆDAM VALDE PERFECTE
vincendi in quolibet statu & officio ex precedentibus
Tractatibus collecta

Omnia, quæ in quatuor his Tractatibus dicta sunt quasdam regulas siue documenta hic colligimus bene viuendi, aut vitam cum magna perfectione instituendi, quæ communia erunt omnibus Christianis, in quocunque statu & officio constitutis. Particularia verò ad coniugatos, Ecclesiasticos, & Religiosos spectantia reiciemus in proprios Tractatus. Adnotabimus hic in margine Tractatus & capita, in quibus continentur fufius, quæ in singulis hoc documentis summam ponuntur.

PRIMUM igitur præcipuus studiorum ac votorum tuorum finis in hac vita debet esse *sanctitas*: quæ procuranda est per ordinaria me-

Documenta
communia
perfectionis.

1.
Finis san-
ctitatis per

a Ps. 117. 19.
Obediensia.
Mortificatio.

S. Sacra-
menta.

Exercitia
spiritualia.
Confessari-
us.

2.
Tract. 1. c. 3.
4. & 5.
Esio tua
sorte con-
sentus.

3.
Electio pru-
dens.

4. Indicia.

Tract. 1. c. 5.
6.

dia, à Deo Domino Nostro in Ecclesia sua ad eam obtinendam nobis proposita: quorum elenchum & seriem posuimus in fine primi Tractatus. præcipue autem sunt hæc *quatuor*, quæ Dauid à *iustitia portas* appellat. *Obediensia* scilicet mandatorum Dei, & Ecclesiæ, & eorum, quæ status & officij cuiusque sunt propria; *Mortificatio* vitiorum & prauarum passionum per opera penitentia; *Frequentia* Sanctorum Sacramentorum, *Confessio* & *Communio* ac *Sacri missæ Officii*: & ordinarius vsus spiritualium *exercitiorum*, lectionis scilicet sanctorum & piorum librorum, orationum vocalium & meditationis mysteriorum diuinorum: accipiendus autem est Cōfessarius aliquis, & Spiritualis Pater, doctus, & sanctus, qui te in omnium horum executione ducat, ac dirigat.

C O N T E N T V S & tranquillus esse debes cum ea *sorte*, quæ à diuina *providentia* tibi contigit, quoad *propensiones* & *talenta* naturalia corporis & animæ, & reliqua etiam *temporalia* bona sanitatis, facultatum, generis, & honoris, huius tuæ quietis, & pacati animi illud iaciens fundamentum, quod **D E V S** Dominus Noster infinita sua sapientia & charitate hanc tibi sortem dederit, tanquam tuæ salutis & perfectionis *medium* accommodatum: modò ei fidas, & ex parte tua tibi non desis; voluntatem tuam cum eius voluntate omninò conformando.

Non quæras, neque eligas, aut acceptes statum, officium, aut viuendi rationem, nec aggrediaris occupationem, aut arduum aliquod cœptum, quin prius intelligas esse iuxta *Dei voluntatem*, adhibitis *medijs* ad id cognoscendum aptis: & ita prudenter electionem tuam in his omnibus facias: vt neque in *vita*, neque in *morte* contristeris; aut te eam fecisse peniteat. Ad quod tamen non est necesse tantam de diuina voluntate cœtitudinem habere: vt omnem dubitationem prorsus excludat, sicut in rebus fidei, aut quæ euidenter cognoscuntur. esset enim temerarium, nouas à Deo reuelationes petere; aut lola euidentia duci velle. Sufficiet itaque ad tuam securitatem, si ad tuam electionem hæc *quatuor* concurrant: *Inclinatio* scilicet, siue *Propensio*, cum *Talento* & *Dotibus*; *Inspiratio* & *Motio* Dei; *Dictamen rationis*; & boni alicuius *Consiliarij* iudicium & approbatio: præmissis tamen diligentijs suo loco positis. Nam, his adhibitis medijs, credere poteris, statum & officium, quod eligis, quamuis in se non sit præstantissimum: fore tamen *tibi melius* & *utilius*, attentis tui ipsius circumstantijs. Neque iustam habebis causam & rationem, cur in hora mortis te peniteat, illud elegisse: siquidem in ipsa electione ei parti adhæsisti, quam prudenter cogitasti Deum velle, vt amplectereris.

ITA occupationes tuas diurnas ac nocturnas distribues: vt DEO des quod est DEI, anima quod est animæ; & corpori, quod est corporis; ac proximo, quod est eius. DEO debemus *amorem*, ob immensam eius bonitatem; *reuerentiam*, & *adorationem* ob infinitam ipsius excellentiam, *tandem* & *animi gratitudinem*, ob innumera eius beneficia: *subiectionem* & *obedientiam* in rebus omnibus, quæ ipse iubet & inspirat. Quotidie autem mane offerre debes diei illius *primitias*: dirigendo omnes tuas actiones ad maiorem eius gloriam; & expendendo aliquam temporis partem in *consideratione* eorum, quæ te ad hos affectus impellant.

ANIMÆ tuæ debes *attentionem* & *vigilantiam* in ea purificanda, à peccatis præseruanda, virtutibus exornanda, & ordinario sanctorum operum, & suis temporibus etiam *Sacramentorum cibo* alenda. CORPORI tuo auxilium & subsidium necessariò debes in *sustentatione*, vestitu, somno, & conuenienti relaxatione: non vt illi indulgeas: sed vt possit spiritui seruire: cuius propterea propensionem nimiam *mortificabis*, vt in officio & subiectione contineatur. PROXIMO dabis quod ei debetur, iuxta personæ & status ipsius qualitatem: ita te erga *maiores* tuos, *minores*, & tibi *pares* gerendo, sicut velles ipsos se gerere erga te.

SI ES *subditus*, debes tuis superioribus *reuerentiam* & *obedientiam*: agnoscendo in eis CHRISTVM Dominum Nostrum, à quo potestatem illi acceperunt: & seruando conditiones perfectæ obedientiæ, quam Sanctus Paulus seruis commendat, & nos suo loco posuimus.

SI SUPERIOR es, Paterfamilias, Princeps, aut aliquis ex Magnatibus, gubernare debes tuos subditos, famulos, & seruos cum *charitate mansuetudine, zelo, & prudentia*: adiunctis *simplicitate columbina*, vt euitetur iudicium temerarium de ipsorum dictis & factis; & *prudentia serpentum*, ne ab eis decipiaris: consulendo etiam utilitati ipsorum *temporali*, & *spirituali*; corrigendo eorum *vitia*, extimulando ad *virtutes*, puniendo reos, quando expedit; tuæque gubernationis eum præcipuum finem constituendo: vt omnes *probi* sint, *leges* custodiant, *finemque* vltimum, in quem conditi fuerunt, consequantur: dando operam, vt *rectitudo* & *iustitia*, cum *clementia* & *miseriordia* benè cohæreant & conueniant, iuxta regulas suo loco positas.

CVM omnibus *paribus* agendam tibi est fraternè, & cum Christiana humanitate & affabilitate: præueniendo eos honore & vrbanitate, atque si tui essent superiores, dando operam, quemadmodum dixit Apostolus vt *quod ex te est, cum omnibus hominibus pacem habeas*, per ea media, quæ in sequentibus regulis insinuantur.

4.
Tract. 4. c. 4.
Deo debitor
es.

Anima.

Corpori.

Proximo.

Tr. 3. c. 2.

5.
Superiori-
bus.

Tract. 3. c. 3.

6.
Subditis.

Tract. 3. c. 4.
& sequentibus.
Tr. 4. c. 6. &
sequentibus.

7.
Tract. 3. c. 2.
Aequalibus.
b Ro. 12. 18.

8.

c. 1. Io. 2. 16.
Superbia.
Luxuria.
Auaritia.
Tr. 2. c. 6. &
sequensibus

Tract. 4. c. 2.
& 4.
Viuificatio.

MORTIFICANDI sunt tibi strenue tres illi furiosi appetitus, voluptatum sensuū, diuitiarum, & inanium honorum, quos Sanctus Ioannes c. concupiscentiam appellat *carnis, concupiscentiam oculorum, & superbiam vitæ*. Illi enim sunt *radices* innumerabilium peccatorum tentationum, ac discordiarum, cuius rei causa necesse est, præparata habere arma, & remedia contra vnumquemque talem appetitum superius posita. Quod si in sublimi aliquo statu sis collocatus, magis adhuc oportet te ipsum præmunire: eò quòd pugna sit acrior futura, & victoria difficilior. Quæ mortificatio, licet *acerba* sit, est tamen *utilissima*, potiusque *uiuificatio*, quàm mortificatio esset nuncupanda, eò quòd talis mors quietissimam & felicissimam adferat vitam.

9.

Nosce seipsum.

Examen
particulare.
Tract. 2. c. 5.
& Tr. 3. c. 13

SED nominatim necesse est valde *notas* habere prauas constitutionis tuæ naturalis *propensiones*. Quare si deprehenderis te nimium esse cholericum, aut *melancholicum*, aut valde *tardum*, aut valde *garrulum*, aut in rebus tuis *præcipitantem*, aut denique ad *quoduis* vitium propendere: debes maiori conatu illud mortificare: quia ordinariè illud infert maius detrimentum; & tãquam *Dux* post se trahit reliquum exercitum; estque *radix* grauiorum perturbationum: ideoque præmunies te specialibus illis remedijs, quæ ad passionem superandas indicauiimus.

10.

Tract. 3. c. 8.
In verbis
Veritas,
Iudicium,
Iustitia.
Tract. 3. c. 9
& 10.

OMNIA *verba* tua, comites illas tres habeant; *veritatem, iudicium, & iustitiã*, exaltando illas per *charitatem*. Debes esse *verax*, siue affirmes, siue neges fidelis in promissis adimplendis; *prudens*, vt attendas benè, quid loquaris; magnoque iudicio verba tua ponderes; & cum grauitate, & quiete conueniente ea proferas. Debes esse *iustus*, & charitatis cultor in loquendo benè de proximis, sine adulatione tamen, & potius absentes quàm presentes laudare, de nullo malè loquendo in eius detrimentum, detestãdo in te ipso *tres* malas linguas, eam scilicet, quæ presentibus iniuriam infert; & quæ de absentibus murmurat; & quæ discordias disseminat.

11.

Tres mala
lingua.
Tract. 3. c. 11
& 12.

QVOD in te erit, studere debes cum omni dexteritate, has tres malas linguas in alijs interciderè, *non ferens*, vt corã te illæ laxentur; aut *vultum tristem* stendens, dum mali quidpiam de proximis dici audis. Quæ, si contrate laxentur, & soluantur: debes *tuam prudenti silentio* continere, ne malum pro malo reddas, sed tui defensionem, diuinæ committas providentiæ: quòd si expediet, facti tui *rationem* reddere, id facias *mansuete & prudenter* iuxta regulas hac de re traditas.

12.

Tr. 3. c. 14.
& 15.
Iustitia.

CUM ijs, qui tuæ Reipub. sunt membra, *duo* bonorum operum genera exercere debes: alia *iustitiæ*, alia *liberalitatis & gratiæ*. Et primo quidem loco, *Iustitiæ*: reddens vnicuique quod debes: remouendo omne genus iniuriæ, discordiæ, & litis; quamuis, vt fraternam colas & conserues

cha-

charitatem aliquid tui iuris amittere sit opus: nullum eans locum acceptio-
ni personarum; nec punctis honoris, quæ sunt horum incommodorum
seminaria. Promouebis verò iustitiæ administrationem pro ratione obli-
gationis ex officio tuo. Aliqua etiam gratia opera exercere te oportet er-
gatuos amicos, vicinos, conciuies, & notos ac domesticos: ostendens omni-
bus eam humanitatem & liberalitatem, quam velles tibi ab eis ostendi; me-
mor sententiæ saluatoris dicentis: *d date & dabitur vobis; eadem mensura, qua
mensi fueritis remetietur vobis.*

Ex Quo intelliges, effusiori manu debere te misericordie opera in paupe-
res & egenos exercere, non exclusis peregrinis & aduenis: sed omnibus o-
stendens viscera charitatis, quibus Abraham & Loth hospitio eos recipie-
bant, blandeq; tractabant. Quod si valde sis diues, debes honori tibi tribue-
re quod sis Dei eleemosynarius cogitans, Deum tibi diuitias tradidisse, vt eius
nomine pauperibus eas distribuere: sicut faciunt supremi Regum & Princi-
pum eleemosynarij: qui profusiores esse debent in faciendis eleemosynis,
eò quòd ab æterno Rege maiores acceperint diuitias, ad eas largiendas. Nec
tamen obliuisci debes operum misericordie spiritualium, quæ corporalibus
preferuntur: vt corrigas errantem, iniurias feras, & remittas iuxta regulas
hac de re superius traditas.

In omnibus status & officij tui operibus & occupationibus, non tam
aspicias ad excellentiam, quam ex obiecto & materia sua habent; quam ad
modum excellenter ea faciendi: in hoc enim sensu dixit Spiritus sanctus Ec-
clesiasticis omnibus ac secularibus: *e in omnibus operibus tuis præcellens esto.*
Nec vllum erit officium aut occupatio ad eò vilis, quæ non habeat valde
sublime meritum, si eam sicut hinc alis Seraphim comiteris, quibus à terra
exaltatur in cælum, quæ sunt: Memoria præsentia Dei vbique existentis; &
quid cogites, loquaris, aut facias, accipientis, pura maioris ipsius gloria
intentio, studendo in omnibus quæ facis, illi placere; eiusque diuinam vo-
luntatem semper exequi: eò quòd sit summè bonus: oratio, quæ tuis operi-
bus det initium, eaque comiterur, petendo diuinum auxilium: vt cum eà
perfectiõne, quam ipse præcipit ac consulit, ea exequaris; fiducia in Deum,
à quo omne bonum tuum dependet, de cuius omnipotentia speres, adiu-
turam tuam imbecillitatem: de eius misericordia, quòd compatietur tuam
miseriã; de fidelitate, quòd in tuis tentationibus & periculis te proteget
de prouidentia, quòd te in omnibus vijs tuis deducet, & hinc due vltimæ;
alæ oriuntur: fortitudo scilicet in arduis rebus aggrediendis, abiectio
omni difficultatum metu: & perseverantia vsque ad finem operum inchoa-
torum: tolerando patienter quascunque occurrentes molestias. Nam
(vt Iaias dixit) *g qui sperant in Domino, mirabunt fortitudinem recen-*

Tra. 4. c. 11.

Gratia.

Tra. 3. c. 16.

d Luc. 6. 38.

13.

Tra. 3. c. 16.

Tra. 2. c. 9.

Misericor-
dia corpora-
les, spiritua-
les

Tra. 4. c. 5.

Tra. 4. c. 17.

Et Tra. 3. c. 6.

14.

Modus ope-
rum sit præ-
cellens.

c Eccl. 31. 23

6. ala Seraphim.

f Isa. 6. 2.

Præsentia

Dei.

Intentio.

Oratio.

Fiducia.

Fortitudo.

Perf. exan-

tia.

g Isa. 40. 31.

Psal. 118. 22.

tem scilicet aliã præstantiorem induentes: *assument pennas sicut Aligra*, vt Spiritu volent, suaq; opera à terra ad cælum exalcent: *current, & non laborabunt*, propter delectationem, qua Deus illorum *corda delatat in via diuinorum mandatorum: ambulabunt, & non deficient*, sed perseverabunt in operibus obsequij eius, donec gloriæ coronam obtineant.

15.

Speculum.
h Jac. 1. 23.

Hæ sunt præcipuæ regulæ, ac perfectionis documenta frequenter tibi relegenda, in quibus tanquam in *speculo* quodam te aspicias non vt statim h *obliuiscaris*, quid videris, sed vt, quod obliquum ac turpe est, reformes: quod verò bonum & Sanctum, perficias.

Examen
conscientiæ.

SINGVLIS etiam noctibus, antequam incumbas, *examinandum* esset, an eo die hæc documenta benè obseruaueris; ac Deo gloria reddenda, gratiæque agendæ de omni *bono*, quod feceris; de *malo* verò dolendum ac pœnitendum; & statuenda firmiterque proponenda in sequentem diem emendatio. Et hac ratione exequeris quod dixit Michæas Propheta: *i indica-*

i Mich. 6. 8.

Deus curat
curantes se.

bo tibi, ô homo, quid sit bonum & quid dominus requirat à te: utique facere iudiciũ & diligere misericordiam, & sollicitum ambulare cum Deo tuo: qui abundè remunerabit curam & sollicitudinem, quam in his regulis obseruandis posueris: suspiciens ipse paternam rerum tuarum curam & sollicitudinem. Et (vt Apostolus dixit) *k quicumq; hanc regulam secuti fuerint, pax super illos, & misericordia Dei*, quia donis suis te in hac vita implebit, pignusque dabit, quod in altera sit *facilissimam claramque sui visio-*

k Gal. 6. 16.

nem daturus in æternum,

Amen.

